

Istorijski razvoj rukometa

Rukomet, prema tvrdnji mnogih istraživača sportske historije, ima vrlo bogatu prošlost. Struktura i pravila nekih antičkih igara imaju sličnosti s današnjim rukometom. Tako je npr. Homer opisao u Odiseji uranijsku igru koja se po ideji i obliku igre može smatrati davnom pretečom rukometa. Također, jedan od ilirskih pjesnika srednjeg vijeka opjevao je igre hvatanja lopte.

Rukomet, sličan današnjem obliku pojavio se gotovo istovremeno u više evropskih zemalja. U Danskoj je 1898. učitelj gimnastike Holger Nielsen uvrstio u svoj nastavni program *haandbold* igru sličnu današnjem dvoranskom rukometu.

U Ukrajini se od 1910. godine također igrala slična igra današnjem rukometu.

U Švedskoj je 1912. objavljen priručnik pravila igre u prirodi u kojem se pored ostalih, nalazila opisana i igra slična današnjem rukometu.

Nekoliko godina prije pojave *haandbolda* u Danskoj, javlja se vrlo slična igra u Českoj koju Česi nazivaju *hazena*.

Za vrijeme Prvoga svjetskog rata 1915. godine u Njemačkoj se pojavljuje *torball*, tj. igra loptom, koju je trebalo ubaciti u gol. Ova je igra vrlo slična današnjem dvoranskom rukometu.

Prva pravila velikog rukometa u današnjem obliku sastavljena su u Njemačkoj 1917. godine, a ta pravila kasnije su prihvaćena i kao međunarodna pravila velikog rukometa. Prva međunarodna utakmica u Evropi odigrana je 13. septembra 1925. također u Njemačkoj između Austrije i Njemačke (6:3).

Godine 1926. ulazi rukomet u IAAF (Međunarodna amaterska atletska federacija) gdje se osniva odbor za rukomet. Za vrijeme Olimpijskih igara u Amsterdamu 1928. godine organizirana je demonstracija rukometne igre i tom prilikom održan osnivački kongres IAHF (Međunarodna amaterska rukometna federacija).

Prvi službeni nastup rukometaša bio je 1936. godine na Olimpijadi u Berlinu. U to vrijeme paralelno se igra dvoranski i veliki rukomet. Prvi međunarodni susret u dvoranskom rukometu održan je 8. marta 1935. godine u Kopenhagenu između Danske i Švedske (12:18) a prvi svjetski šampionat 5. i 6. februara 1938 u Berlinu.

Međutim, tek poslije II svjetskog rata nastavlja se borba za afirmaciju, tako da rukomet prodire u gotovo sve zemlje Evrope. Njemačka kao zagovarač velikog rukometa polako gubi rukovodeću ulogu, a afirmišu se slavenske i skandinavske zemlje, koje sve veću pažnju posvećuju dvoranskom rukometu, koji će u kratkom vremenu istisnuti veliki rukomet.

Bitno je reći da je od 10. do 13. jula 1946. godine u Kopenhagenu održan osnivački kongres IHF (Međunarodna rukometna federacija).

Prvi počeci razvitka rukometne igre na prostoru tadašnje Jugoslavije zabilježeni su u Varaždinu i Zagrebu. Prvo su počeli rukomet igrati učenici varaždinske Državne realne gimnazije (1929/30) pod rukovodstvom svog nastavnika gimnastike Zvonka Suligoja, a učenici Prve državne realne gimnazije u Zagrebu tri godine kasnije (1932/33) pod rukovodstvom tadašnjeg nastavnika gimnastike Vladimira Jankovića.

U prvim počecima igra se veliki i mali rukomet. Međutim, učenike je više privlačio veliki rukomet, jer se mali rukomet tada igrao na improviziranim igralištima bez pravih golova, za razliku od velikog rukometa koji se igrao na postojećim nogometnim igralištima.

Prvi javni nastup u velikom rukometu održan je 29. maja 1930. godine u Varaždinu na završnoj školskoj priredbi. Nastupili su učenici varaždinske Državne realne gimnazije i to reprezentacija V i VI razreda protiv reprezentacije VIII razreda.